

Potilashoidon vuosikertomus 2015

Operatiivinen toiminta ja syöpätaudit

VARSINAIS-SUOMEN
SAIRAANHOITOPIIRI

 TYKS TURUN YLIOPISTOLLINEN
KESKUSSAIRAALA

Operatiivinen toiminta ja syöpätaudit

1.TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

TO6 Operatiivinen toiminta ja syöpätaudit -toimialue kattaa korva-, nenä- ja kurkkutautien, silmätautien, suu- ja leukasairauksien, yleis- ja plastiikkakirurgian sekä syöpätautien erikoisalut.

Vuoden 2015 aikana potilaiden käynnit toimialueella lisääntyivät. Kasvu oli huomattavaa etenkin silmätautien vastuualueella (+11 %; vuoteen 2014 lisäystä 8464 käyntiä), suu- ja leukasairauksien vastuualueella (+ 26 %, lisäystä 3605 käyntiä) ja plastiikka- ja yleiskirurgian vastuualueella (+ 9 %). Väestön ikääntymisestä johtuva potilasmäärien kasvu tulee olemaan iso haaste kaikilla vastuualueilla jo lähivuosina. Ikääntymiseen liittyvien rappeumasairauksien hoito edellyttää pitkäjärjestä suunnittelua ja toimintatapojen uudelleen järjestelyä.

Plastiikka- ja yleiskirurgian leikkaustoimenpiteiden määrä lisääntyi vuoteen 2014 verrattuna merkittävästi (toteuma 138 %). Samoin silmäkirurgian leikkaustoiminta lisääntyi (110 %), mutta korvaklinikka jäi 13 % tavoitteesta. Korvaklinikan leikkaustoiminnan järjestämistä vaikeuttaa se, että leikkaussalit sijaitsevat hajallaan kolmessa eri sairaalarakennuksessa. Lisäksi toimitiloissa on ollut sisäilmaongelmia.

Hoitopäivien lukumäärä vuodeosastoilla väheni muilla vastuualueilla paitsi silmätaudeilla. Korvaklinikan leikkaustoiminta ei kaikin osin pysynyt hoitotakuun rajoissa – silmäklinikalla selvittiin rajaa hipoen. Silmäklinikalla leikkaustoimintaa vaikeuttivat toistuvat kaihileikkausten jälkeiset tulehdusepisodit, joiden ratkaisemiseksi välinehuolto siirrettiin tapahtuvaksi silmäleikkausosaston yhteydessä.

Silmäklinikka muutti uusiin korjattuihin tiloihin A-sairaalaan syyskuun alussa. Korvaklinikan toiminta kärsii edelleen huomattavasti toimitilojensa hajanaisuudesta ja käytettävissä olevien leikkaussalien vähäisyydestä. Syöpäklinikan lääkehoitopoliklinikan tilat ovat toimintaan nähden ahtaat ja epätarkoituksenmukaiset. Myös suu- ja leukasairauksilla vastaanottotilat ovat riittämättömät suhteessa kasvavaan toimintaan. Plastiikka- ja yleiskirurgian ja silmäklinikan vuodeosastojen toiminnot yhdistettiin alkusyksystä ja yhteistyö on lähtenyt hyvin käyntiin.

Silmäklinikalla silmän sisäisten injektiohoitojen toteutus siirrettiin koulutuksen jälkeen lääkäreiltä sairaanhoitajien tehtäväksi ja injektiohoitoja annetaan kaikissa lähisairaaloissa. Korvaklinikka, silmäklinikka, plastiikka- ja yleiskirurgian klinikka sekä syöpätautien klinikka tehostavat toimintaa lähisairaaloissa. Syöpähoitojen suunnittelua ja toteuttamista varten sädehoitopoliklinikalle hankittiin uusi magneettikuvauslaite. Syöpäkeskuksen suunnittelu etenee omana prosessina yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön, Turun yliopiston ja Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiirien kanssa. Plastiikka- ja yleiskirurgian klinikan haavaprojekti jalkauttaa haavakeskuksen toimintamallia Tyksiiin ja sairaanhoitopiiriin alueen terveyskeskuksiin. Silmäklinikka kehittää toimintaansa yhtenäistämällä lähisairaaloitten hoitokäytäntöjä. Loppuvuodesta käynnistyi selvitystyö Turun hyvinvointitoimialan silmätautien, korvatautien ja suu- ja leukakirurgian toimintojen liittämisestä osaksi Tyksin toimintaa.

Toimialueen luonteesta johtuen tutkimustoiminta on monipuolista sisältäen kaikkien vastuualueiden toiminnat kattavia kliinisiä tutkimuksia ja perustutkimusta. Toimialueen tutkijat julkaisivat vuonna 2015 kaikkiaan 74 tieteellistä artikkelia. Korvaklinikalta valmistui yksi väitöskirja.

Potilashoidon tunnusluvut

Toimialueelle tuli lähetteitä 24 313 kappaletta, joista päivystyslähetteitä oli 1 751. (taulukko 1). Tässä luvussa eivät ole mukana sairaalan sisäiset lähetteet, joita oli kaikkiaan 8138 seuraavasti: korvaklinikka 2251, silmäklinikka 1842, suu- ja leuka-sairauksien klinikka 789, plastiikka- ja yleiskirurgian klinikka 934 ja syöpätautien klinikka 2322. Lisäksi EPLL:n kautta vastuualueille tuli 1075 potilasta.

TAULUKKO 1. LÄHETTEET OPERATIIVISELLE TOIMIALUEELLE VUOSINA 2014-2015.

Operatiivinen toiminta ja syöpätaudit	EPLL:n kautta		Tyks yhteensä		Elektiiviset		Päivystys	
	2015*	2014	2015*	2014	2015*	2014	2015*	2014
Korvaklinikka	396	443	8 562	5 994	7 916	5 307	646	687
Silmäklinikka	133	132	9 386	7 845	8 423	6 944	963	901
Plastiikka- ja yleiskirurgia	76	41	3 291	2 706	3 281	2 703	10	3
Suu- ja leukasairauksien klinikka	36	16	2 509	2 230	2 380	2 124	219	106
Syöpäklinikka	512	443	565	729	562	722	3	7
Yhteensä	1 153	1 075	24 313	19 504	22 562	17 800	1 841	1704

*1.1.2015 alkaen Loimaan aluesairaala, Salon aluesairaala ja Vakka-Suomen sairaala liittyivät Tyksiin.

Operatiivisen toimialueen toimintaluvut vuosilta 2014-2015 on esitetty taulukossa 2.

TAULUKKO 2. OPERATIIVISEN TOIMIALUEEN TOIMINTALUVUT VASTUUALUEITTAIN VUOSINA 2014-2015.

Erikoisala	Avohoito		Hoitojaksot		Hoitopäivät		Hoitoaika	
	2015*	2014	2015*	2014	2015*	2014	2015*	2014
Korvaklinikka	45 680	33 596	1 904	1 914	4 037	4 291	2,1	2,2
Silmäklinikka	48 553	40 447	803	862	1 965	1 925	2,4	2,2
Suu- ja leukasairauksien klinikka	18 959	15 257	173	135	414	287	2,4	2,1
Plastiikka- ja yleiskirurgia	13 167	10 255	1 535	1 297	3 964	3 286	2,6	2,5
Syöpäklinikka	54 023	53 648	1 921	1 900	9 954	10 375	5,2	5,5
Yhteensä	180 382	153 203	6 336	6 108	20 334	20 164	3,2	3,3

*1.1.2015 alkaen Loimaan aluesairaala, Salon aluesairaala ja Vakka-Suomen sairaala liittyivät Tyksiin.

Toiminnan muuttuminen avohoitopainoiseksi näkyy erityisesti avohoitokäyntien lisääntymisenä.

Toimenpiteet ja leikkaukset

Leikkauksia tehtiin yli 19 000, joista päiväkirurgisesti 7 679 (taulukko 3). Taulukossa 4 on kuvattu operatiivisen toimialueen vastuualueiden toimintaa kuvaavia lukuja vuonna 2015.

TAULUKKO 3. OPERATIIVISEN TOIMIALUEEN VUODEOSASTOPOTILAILLE TEHDYT LEIKKAUKSET JA PÄIVÄKIRURGISET TOIMENPITEET VUOSINA 2014-2015.

	Leikkaukset		Päiväkirurgia		Päiki, osuus (%)	
	2015*	2014	2015*	2014	2015*	2014
Korvaklinikka	3 279	2 623	1 846	1 068	56 %	41 %
Silmäklinikka	4 118	3 821	3 261	3 104	78 %	81 %
Plastiikka- ja yleiskirurgia	2 625	2034	1 353	757	52 %	37 %
Suu- ja leukasairauksien klinikka	1 356	1 339	1 217	1 178	90 %	88 %
Syöpäklinikka	200	98	2	1	1 %	1 %
Yhteensä	11 578	9 915	7 679	6 108	66 %	62 %

*1.1.2015 alkaen Loimaan aluesairaala, Salon aluesairaala ja Vakka-Suomen sairaala liittyivät Tyksiin.

TAULUKKO 4. OPERATIIVISEN TOIMIALUEEN ERI VASTUUALUEIDEN TOIMINTAA
KUVAAVIEN TOIMENPITEIDEN LUKUJA VUONNA 2015.

Korvatautien klinikka	
Nenän tai sivuontelon täyhystysleikkaukset	95
Välikorvatoimenpiteet – ei sisällä tärykalvoputkituksia	165
Syöpäleikkaukset yhteensä	62
-joissa tehty rekonstruktio mikrovaskulaarisiirteellä	20
-joissa tehty kaulan imurauhasen poisto	42
Kurkunpään toimenpiteet	150
Sylkirauhastoimenpiteet	156
Silmätautien klinikka	
Silmänsisäiset lääkeinjektiot	5 716 potilasta
Kaihileikkaukset	2 401 potilasta
Kaihileikkaukset	3 039 silmää
Silmän laserhoidot	1 793 potilasta
Näkökenttätutkimukset	2 555 potilasta
Silmäkuvaukset	12 366 potilasta
Suu- ja leukasairauksien klinikka	
Hampaanpoistoleikkaukset	365
Yleisterveysteen liittyvät hampaiston saneeraukset	160
Hammasimplanttileikkaukset	140
Luu- ja pehmytkudossiirteleikkaukset	17
Leukojen alueen kystaleikkaukset	32
Leukaepäsuhdan korjaamiseen liittyvät leikkaukset	33
Leukamurtumaleikkaukset	25
Plastiikka- ja yleiskirurgian klinikka	
Iho- tai ihonalaisuutoksen poisto	740 potilasta
Vartijasolmukkeen poisto rintasyöpä- tai melanoomaleikkauksessa	441 potilasta
Rintasyöpäleikkaukset (rintarauhasen poisto osittain tai kokonaan)	607 potilasta
Kilpirauhasen poisto osittain tai kokonaan	178 potilasta
Syöpätautien klinikka	
Sädehoidetut potilaat	1 544
Sädehoitokertojen lukumäärä	27 208
Syöpälääkkeillä hoidetut potilaat	1 798
Lääkehoitokertojen lukumäärä	8 320

Korvaklinikan leikkaustoiminnassa lisääntyivät erityisesti vaativat ja pitkäkestoiset syöpäleikkaukset, jotka usein tehdään monen erikoisalan yhteistyönä. Silmäklinikalla kaihileikkausten määrä on hieman laskenut, mutta muut silmäkirurgiset toimenpiteet ovat lisääntyneet. Suu- ja leukasairauksien klinikan operatiivisessa toiminnassa ovat erityisesti lisääntyneet vakavien hammasperäisten infektioiden hoitoihin liittyneet leikkaukset. Plastiikka- ja yleiskirurgian yleisimmät leikkaukset liittyivät rintasyövän hoitoon. Rintasyövän ilmaantuvuus lisääntyy Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä maailmanlaajuisen kehityksen suuntaisesti. Erilaisten syöpäsairauksien hoitomuodot kattavat merkittävän osan toimialueen hoidoista. Vuoden 2015 aikana sädehoitokäyntejä oli 27 208 ja lääkehoitokäyntejä 8320.

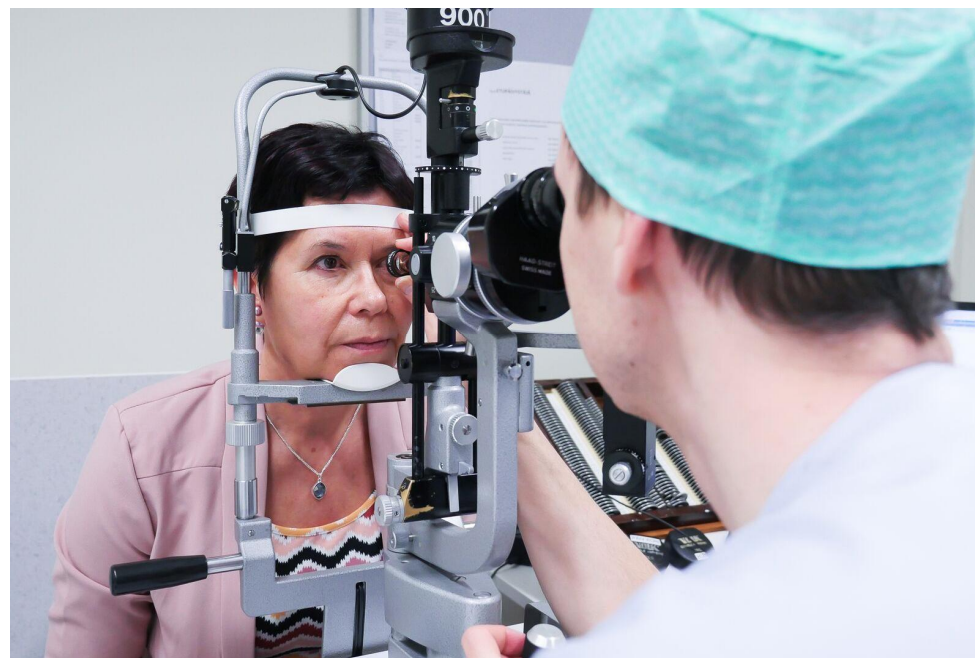
Hoitoon pääsy

Hoitotakuun toteutumista seurataan THL:n ohjeistuksen mukaisesti. Taulukossa 5 on esitetty läheteiden käsittelyn toteutuminen. Keskimäärin läheteet käsiteltiin saapumisesta seuraavana päivänä. Koko vuoden aikana vain 53 lähetettä ylitti hoitotakuun.

TAULUKKO 5. LÄHETTEIDEN KÄSITTELYN TOTEUTUMINEN OPERATIIVISELLA TOIMIALUEELLA VUONNA 2015.

Erikoisalat VSSHP	Käsitellyt läheteet lkm	joista läheteen käsittely				Aika läheteen saapumisesta käsittelyyn vrk mediaani
		0-3 vrk lkm	4-21 vrk lkm	yli 21 vrk lkm	yli 21 vrk %	
Plastiikka- ja yleiskirurgia	21	18	3	0	0	2
Plastiikkakirurgia	1 204	1087	206	0	0	1
Yleiskirurgia	1 571	1 368	201	2	0,1	1
Silmälinikka	4 551	3 223	1 301	27	0,6	1
Korvaklinikka	6 599	5 746	834	19	0,3	1
Suu- ja leukasairauksien klinikka	1 443	1 114	324	5	0,3	0
Sädehoito	59	51	8	0	0	0
Syöpälinikka	195	152	43	0	0	1
Yhteensä	15 643	12 759	2 920	53	0,3	

Poikkileikkaustilanne vuoden 2015 lopulla osoittaa, että hoidon tarpeen arviointia odottavien keskimääräinen odotusaika vaihteli useimmilla vastuualueilla kolmesta viiteen viikkoon. (taulukko 6). Hoitoon pääsyn odotus kesti korva- sekä suu- ja leukasairauksien klinikoilla noin kuukauden, silmälinikalla ja plastiikkakirurgiassa noin 6 viikkoa ja syöpälinikalla noin viikon. (taulukko 7).

TAULUKKO 6. OPERATIIVISELLA TOIMIALUEELLA HOIDON TARPEEN ARVIOINTIA ODOTTANEET 31.12.2015.

Erikoisalat	Käyntiä odottavien lkm	joista odottaneet				Aika läheteen saapumisesta hoidon tarpeen arviointiin vrk mediaani
		1-60 vrk lkm	61-90 vrk lkm	yli 90 vrk lkm	yli 90 vrk %	
Plastiikkakirurgia	97	66	28	3	3,1	44
Yleiskirurgia	57	55	2	0	0	24
Silmälinikka	58	55	3	0	0	35
Korvaklinikka	108	96	9	3	0	17
Suu- ja leukasairauksien klinikka	88	79	5	4	4,5	30
Yhteensä	408	355	47	10	2,4	

TAULUKKO 7. OPERATIIVISELLE TOIMIALUEELLE HOITON ODOTTANEET
31.12.2015.

Erikoisalat	Hoitoa odottavien lkm	joista odottaneet					Aika hoidon tarpeen arviosta hoitoon vrk mediaani
		1-90 vrk lkm	90-150 vrk lkm	150-180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm	yli 180 vrk %	
Plastiikka- ja yleiskirurgia	25	20	2	1	2	8	28
Plastiikkakirurgia	277	232	39	6	0	0	43
Yleiskirurgia	162	145	12	5	0	0	28,5
Silmäklinikka	1152	1 080	66	2	4	0,4	31
Korvaklinikka	1 298	1 137	143	1	17	1,3	28
Suu- ja leukasairauksien klinikka	8	4	4	0	0	0	27
Syöpäklinikka	15	13	2	0	0	0	3
Yhteensä	2 937	2 631	268	15	23	0,8	

2. ASIAKASTULOKSET

Potilaspalautteiden keskiarvo oli vuoden 2015 asteikolla 4,5 (4,5 vuonna 2014).

TAULUKKO 8. POTILASTYYTYVÄISYYSKYSELYN TULOKSET SAIRAAHOITOPIIRIEN YHTEISIIN VIITEEN KYSYMYKSEEN VUOSINA 2014-2015 OPERATIIVISELLÄ TOIMIALUEELLA.

Kysymys	2015*			2014		
	n	ka.	4&5 (%)	n	ka.	4 & 5 (%)
1. Saamani hoito tai palvelu oli hyvää.	402	4,6	90	264	4,6	90
2. Henkilökunta kohteli minua hyvin.	413	4,7	92	265	4,6	91
3. Saamani tieto hoidosta tai tutkimuksesta oli ymmärrettävää.	405	4,6	89	263	4,4	87
4. Hoitoa koskevat päätökset tehtiin yhdessä kanssani.	391	4,6	89	253	4,4	85
5. Koin oloni turvalliseksi hoidon tai tutkimuksen aikana.	404	4,6	92	259	4,6	89

*1.1.2015 alkaen Loimaan aluesairaala, Salon aluesairaala ja Vakka-Suomen sairaala liittyivät Tyksiin. Vuoden 2015 luvuissa ei ole mukana lähisairaaloita.

3. LAADUNHALLINTA JA POTILASTURVALLISUUS

Laadunhallinta

Vuoden 2015 aikana toimialueella TO6 aloitettiin ja jatkettiin useita kehittämissuunnitelmia joko vastuualuekohtaisesti tai yhteistyössä muiden vastuualueiden ja toimialueiden kanssa. Korvaklinikalla työstettiin preoperatiivinen ohje pään ja kaulan alueen laajaan leikkaukseen tulevalle potilaalle ja aloitettiin suu- ja leukasairauksien klinikkan ja syöpätautien klinikkan kanssa pään ja kaulasyöpäpotilaan hoitopolku. Korvaklinikan preoperatiivinen prosessi valmistui toukokuussa 2015. Suu- ja leukasairauksien klinikalla pilotoitiin puheentunnistusta ja siirryttiin vähitellen sen käyttöön. Lisäksi kehitettiin hoidonvarausjärjestelmää.

Vuoden 2015 alusta lähtien arki-iltojen ja viikonloppujen hammaslääkäripäivystys VSSHP:n alueella on toiminut Tyksin T-sairaalassa sijaitsevassa yhteispäivystyksessä. Tähän toimintaan liittyvää koulutusta järjestettiin päivystykseen osallistuville suuhygienisteille ja hammashoitajille. Silmäklinikalla on menossa projekti toimintatavan muuttamiseksi parityöskentelystä itsenäiseen työskentelyyn. Projektin on määrä valmistua 2020. Silmäklinikalla alkoi myös potilaiden itse ilmoittautuminen

joulukuussa 2015. Kosteaan ikärappeumatautiin annettavat lasiaisinjektiot siirrettiin suunnitellusti niihin koulutetuille hoitajille. Plastiikka- ja yleiskirurgisella osastolla saatiin valmiiksi plastiikkapotilaan prosessikuvaus ja aloitettiin prosessin kehittämistyö rintasyöpäpotilaan asiakastytyväisyyskyselyn pohjalta. Operatiiviset vastuualueet aloittivat myös preoperatiivisen Internet-pohjaisen potilasohjauksen käyttöön oton ja kaikki toimialueen vuodeosastot liittyivät laajapohjaiseen perushoidon laadun kehittämishankkeeseen (Steppi-hanke-2020). Syöpäklillä aloitettiin magneettikuvauksen käyttöönotto ja laadittiin ohjeet syöpäpotilaan ravitsemuksen kotiohjaukseen.

Loppuvuodesta vastuualueilla toteutettiin myös laatuneuvoston toimeksiannosta henkilöstöosion itse arvioinnit (EFQM), joiden mukaan keskeiset kehittämisen kohteet toimialueella olivat tiedonkulku ja yhteistyö sekä henkilökunnan osallistaminen, kannustaminen ja osaamisen varmistaminen.

Potilasturvallisuus ja sairaalahygienia

Vuoden 2015 aikana toimialueella tehtiin 226 HaiPro-ilmoitusta, joista potilaalle tapahtui-ilmoituksia oli 161 (60,5 %), läheltä piti tilanteita 105 (39,5 %). Viime vuoteen verrattuna ilmoitusten kokonaismäärä pysyi lähes samana. Tapahtumat liittyivät useimmiten tiedonkulkuun ja tiedonhallintaan [127 (47,7 %)] sekä lääke- ja nestehoitoon [66 (24,8 %)]. Tapahtumiin myötävaikuttivat toimintatavat [60 (22,6 %)], tiedonkulku ja kommunikointi [49 (18,4 %)] sekä työympäristö, -välineet ja resurssit [49 (24,9 %)]. Henkilökunnan informointi ja keskustelu olivat yleisimmät toimenpiteet vastaavien tilanteiden ehkäisemiseksi. Kolmessa tapauksessa (1,1 %) riskiluokka määriteltiin merkittäväksi. Poikkeamat hoidettiin yleensä tilanteissa korjauksella toimenpiteellä [179 (67,3 %)] ja käsiteltiin säännöllisesti osastokokouksissa.

Edellisenä vuotena (2014) aloitettujen potilasturvallisuuteen liittyvien kehittämistoimien toteuttamista jatkettiin mm. vahvistamalla raportoinnin tarkistuskortin (ISBAR) käyttöä ja jalkauttamalla toimialueen yksiköihin käsikirjamuotoinen lääkehoitosuunnitelma ja turvallisuuskierrös (@TOTEK). Tiedonkulkuun ja -hallintaan pyrittiin vaikuttamaan jatkamalla kirjaamiskäytäntöjen järjeistämistä toimialueen sisällä. Plastiikka- ja yleiskirurgisen sekä korva- ja suusairauksien vuodeosastojen kirjaaminen yhtenäistettiin rajaamalla otsikoita ja ottamalla käyttöön myös yhteinen hoitotaulukko. Uusi käytäntö helpotti osastojen yhteistyötä esim. sulkutilanteessa, jolloin osastot toimivat samoissa tiloissa. Kirjaamisen uudistaminen alkoi myös syöpäklillä,

jossa vuodeosaston, poliklinikan ja sädepoliklinikan kirjaamista alettiin yhtenäistää tiedonkulun varmistamiseksi yksiköiden välillä.

Vuoden loppuun 2015 mennessä potilasturvallisuuden verkkokoulutuksen osallistuneiden määrä toimialueella ei ollut kasvanut verrattuna edelliseen vuoteen. Osasyynä lienee ollut epävarmuus koulutuksen jatkumisesta. Potilasturvallisuuteen liittyvänä uutena tekijänä vuoden aikana tuli vakavien vaaratapahtumien selvitysprosessi, jonka tutkintaryhmään koulutettiin kolme henkilöä eri ammattiryhmistä. Selvitysprosessin jalkauttaminen aloitettiin myös muulle henkilökunnalle tiedoksi.

Käsihuuhdekulutus lisääntyi toimialueella merkittävästi.

TAULUKKO 10. POTILASTURVALLISUUDEN VARMISTAMISEKSI KÄYTÖSSÄ OLEVIEN MENETTELYJEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2015 TOIMIALUEELLA OPERATIIVINEN TOIMINTA JA SYÖPÄTAUDIT.

Potilasturvallisuuden käsittely johtoryhmässä säännöllisesti (x/vuodessa)	3
Potilasturvallisuustyöryhmä toiminnassa	Kyllä
Työryhmän kokoontuminen (x/vuodessa)	4
HaiPro- ilmoitusten pohjalta tehtyjen kehittämistoimenpiteiden lukumäärä	4
Potilaan tunnistaminen:	
Tunnistusranneke käytössä	Kyllä
Suullinen tunnistaminen käytössä	Kyllä
ISBAR- raportoinnin tarkistuslista käytössä	Kyllä
Muut käytössä olevat tarkistuslistat	3
Infektion torjunnan INTO-verkkokurssin suorittaneet % henkilöstöstä 1.1.2016 mennessä	49
Käsihuuhdekulutus (l/1000 hp)	
Syöpätaudit	88,2
Plastiikka	76,6
Korva- ja suusairaudet	74,6
Silmätaudit	173,5
Hoitoon liittyvät infektiot (HLI / 100 HJ)	6,26

4. TOIMINNAN TULOKSET

Laatu ja vaikuttavuus

Korvaklinikan leikkaussalien hajasijoittuminen, kaksi leikkaussalia T-sairaalassa, puolitoista A-sairaalassa ja lasten leikkaustoimenpiteet U-sairaalassa, vaikeutti merkittävästi klinikan leikkaustoimintaa. Tilanteen helpottamiseksi lähisairaaloiden leikkausyksiköissä lisättiin erikoisalain toimenpiteitä. Lähisairaaloiden KNK-toimintaa jatkettiin ko. yksiköiden lääkäreiden toimesta. Leikkausjonoja seurattiin systemaattisesti ja hoitotakuussa pysyttiin joitakin korvaleikkauksia lukuun ottamatta. Tieteellinen tutkimustoiminta jatkui vilkkaana, josta osoituksena 21 julkaisua ja yksi väitöskirja. Erikoislääkäreitä valmistui neljä.

Silmäklinalalla kosteaan ikärappeumatautiin annettavat lasiaisinjektiot lisääntyivät merkittävästi. Suunniteltu toiminnan siirtäminen lääkäreiltä hoitajille toteutettiin syyskuussa A-sairaalaan muuton yhteydessä. Myös kaihileikkausten määrä kasvaa jatkuvasti väestön ikääntymisen myötä, mikä aiheutti vaikeuksia hoitotakuussa pysymisessä. Vuoden aikana ilmeni muutama kaihileikkausten jälkeinen tulehdusepisodi, joiden etiologia jäi epäselväksi. Klinikan välinehuollon toimintaa uusittiin, minkä jälkeen tulehduksia ei enää esiintynyt. Alkuvuodesta jouduttiin ajoittain hoitamaan silmänpohjan ikärappeumapotilaita ylitöinä erilliskorvauksin.

Suu- ja leukasairauksien klinikan viikonloppujen ja arkipyhien hammaslääkäripäivystys laajeni kattamaan myös arki-illat. Klinikan sisäisiä hoitoprosesseja hiottiin, jotta pystytään vastaamaan paremmin lisääntyvän potilasmäärän tuomiin haasteisiin. Tutkimustoiminta kohdistui mm. yhdessä korvaklinikan kanssa tehtävään kansainväliseen *Head and Neck Research* -tutkimuskonsortioon (HNRN), jossa selvitetään suusyövän ja sen hoidon vaikutuksia puhe- ja nielemistoimintoihin.

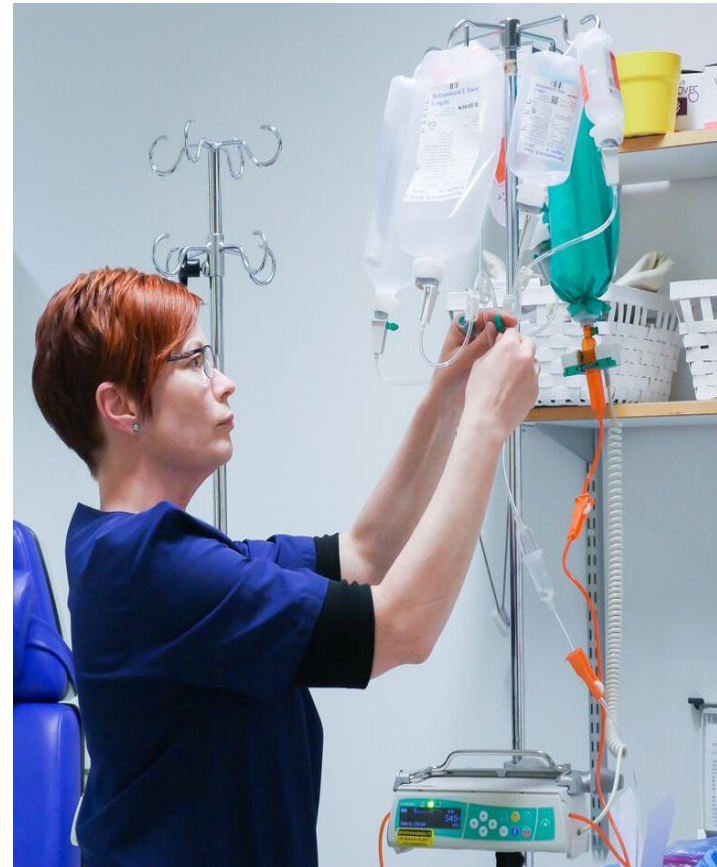
Toinen kansainvälinen tutkimusalue on *Oral Rehabilitation Outcomes Network* (ORONet), jonka päämääränä on edistää suusyöpöpotilaiden kuntoutusta ja kehittää standardoituja hoitotulosten arviointikriteerejä potilaan näkökulmasta. Puheen matemaattista mallintamista kehitetään *Computational Modelling of Speech* (Comspeech) -projektissa päämääränä luoda menetelmä, jonka avulla kyetään ennustamaan puheessa suun ja leukojen alueen kirurgisten toimenpiteiden seurauksena tapahtuvia muutoksia. Lisäksi *Molecular Pathology of Odontogenic Tumors* -projektissa selvitetään hammasperäisten kasvainten syntymekanismeja ja kehitetään mm. täsmälääkehoitoja kirurgisen hoidon tueksi. *Facial Pain Research* -tutkimuksessa selvitetään suun poltekipujen, leukanivelvaivojen ja erilaisten kasvo-kipujen patofysiologiaa. Vaikeiden purentavirheiden ja leukojen kehityshäiriöiden

ortodonttis-kirurgisen hoidon psykososiaalisia vaikutuksia potilaiden elämään selvitetään yhteistyössä TAYSin suu- ja leukasairauksien klinikan kanssa.

Plastiikka- ja yleiskirurgiassa rintasyöpää ja erilaisia haavaumia sairastavat potilaat muodostivat suurimmat potilasryhmät. Kumpaakin hoitoprosessia on kehitetty jatkuvasti potilaslähtöisyyttä ja sujuvuutta painottaen. Plastiikka- ja yleiskirurgian hoito on poliklinikkatoimintaa lukuun ottamatta keskitetty A-sairaalaan, mikä sujuvoittaa toimintaa merkittävästi. Yli 90 %:a erikoisalain leikkauksista tehtiin päiki- tai leikotoimenpiteinä*.

*LEIKO-toiminta = kotoa leikkaukseen

*PÄIKI = kotoa toimenpiteeseen, toimenpiteestä kotiin

Syöpäklinikka vakiinnutti yhteistyön Auria Biopankin kanssa ja useita selvityksiä on menossa suolistosyövän, lymfoomien, rintasyövän, pahanlaatuisten aivokasvainten ja munuaissyövän ennusteen ja hoidon tulosten arvioinnissa. Klinikka osallistui aktiivisesti myös alueellisen syöpäkeskuksen toiminnan käynnistämiseen ja integroimaan Satakunnan ja Vaasan keskussairaalat tutkimus- ja koulutusyhteistyöhön. Syöpäklinikan tutkimustyö on enenevästi geenien toiminnasta saatavan tiedon yhdistämistä syövän ennusteen ja yksilöllisen hoidon määrittämiseen. Vuonna 2015 kansainvälisissä vertaisarvioituissa lääketieteellisissä lehdissä syöpälinikalla oli 32 julkaisua joiden aihepiiri vaihteli molekyylibiologiasta kliinisiin hoitotutkimuksiin, ennusteen määrittämiseen, epidemiologiaan ja syövän kuvantamiseen.

Osa lääkäreistä jakaa työpanoksensa tutkimuksen ja kliinisen työn välillä mikä on edellytys uusimman tiedon viemiseksi potilaiden hoitoon. Tässä uuden Auria biopankin mahdollistama yhteistyö on jo nyt osoittautunut hedelmälliseksi esimerkiksi suolistosyövän, lymfoomien, pahanlaatuisten aivokasvainten ja munuaissyövän ennusteen ja hoidon tulosten arvioinnissa.

Myös rinta- ja eturauhassyövän tutkimustyö on hyvin aktiivista uusien hoito- ja diagnostisten menetelmien kehittämiseksi. 2015 klinikalla oli menossa 20 kliinistä lääke- ja sädehoitotutkimusta, joihin on osallistunut yli 170 syöpäpotilasta. Kliinisessä lääketutkimuksessa uusi kallis syöpälääke saatiin potilaskäyttöön ilmaiseksi ja vuonna 2015 tästä aiheutui noin 500 000 € säästö yksikön lääkebudjetissa. Syöpätautien erikoislääkäreitä klinikalta valmistui vuonna 2015 kaksi.

Laatupoikkeamat

Hoitoon liittyvät infektiot

Hoitoon liittyvien infektioiden määrää ja tyyppejä selvitetään SAI-rekisterin avulla. SAI-ilmoitusten perusteella infektioiden määrä oli 6,26 sataa hoitojaksoa kohti vuonna 2015.

Muut laatuindikaattorit

- Potilasvakuutuksen selvitys- ja vastinepyynnöt: 62 kappaletta
- Hoidon haittavaikutusdiagnoosien (T80-T88) lukumäärä: 1,4 % hoitojaksoista (vakioimaton)

- 30 vrk:n aikana alkuperäisen leikkauksen jälkeen komplikaation vuoksi tehdyt uusintaleikkaukset: 0,8 % leikkaushoitojaksoista
- Vuodeosastolle päivystyksenä tulleet 30 vrk:n sisällä edellisestä hoitojaksosta: 7,4 % hoitojaksoista (vakioimaton)
- Hoitojaksokuolleisuus: 0,8 % hoitojaksoista (vakioimaton)

